

ווב 2.0 בארגונים: הם מפחדים

המונח ווב 2.0 החל לצוץ ב-2004 ומאז תפס תאוצה, אך האימוץ של המהפכה בארגונים הגדולים הוא אטי. חמישה מומחים מנסים לספק תמונת מצב של עולם האנטרפרייז 2.0

מימין: אלון כרמל, אריאל פרנק, ג'וני סאקס, אורי ויינהר ורנית זקצר

מאת גיא גרימלנד

השורה התחתונה היא שווב 2.0 הוא עובדה קיימת - גם אם יש כאלה שנוחרים בבזבז כשמוכירים את הטרנד שצובר תאוצה בשנים האחרונות. עושה רושם שאין אחד שלא נתקל במונח שטבעו טים אוריילי וג'ון בייל ב-2004 כשם לאוסף של טכנולוגיות לשינוף רב יותר של מידע בין גולשים ולהקלת הגלישה. השאלה הגדולה היא אם מנהלי מערכות מידע - האחראים בארגונים על מערכי הטכנולוגיה שביסודם צריכים להתמודד עם משלוח סיועיות הנוגעות לביצועיות חומרה, לעריכוני תוכנה ולתמיכה טכנית - מודעים ליישומיה של הטכנולוגיה החדשה. האמת? לא בטוח. סקר שפורסם לפני כמה ימים

על ידי חברת המחקר מקינזי מצא כי חברות וארגונים נוטים לדבר על אימוץ של טכנולוגיות ווב 2.0, אבל הם אטיים בהשקעת בבלוגים, בוויקיס (פלטפורמה שמאפשרת לאחד מידע ממשמשים שונים - כמו בוויקיפדיה) או טכנולוגיות המשתפות מידע בין משתמשים.

הסקר, שנערך בקרב 2,847 בכירים בחברות גלובליות, מצא כי חברות נמנעות מלהשקיע בטיכנולוגיות של ווב 2.0. רק 37% מהמשתתפים בסקר הודיעו כי הם מתכננים להשתמש ברשתות חברתיות. גם RSS (כלי המאפיין שר להיות מנוי על תוכן ברשת) ופודקאסטים (בלוגים באודיו) לא מסעירים ארגונים.

גם טכנולוגיות ויקיס ובלוגים לא זכו להיענות רבה. 33% ו-32% מהנשאלים, בהתאמה, ציינו שישקיעו בהן. גם עולם המאשאפס (Mash-ups), אגריגציה בין תכנים שונים ליצירת יישומים חדשים) לא זוכה להיענות בארגונים גדולים - רק 21% ציינו שישקיעו בטכנולוגיות האלה.

הטכנולוגיה היחידה שזכתה להיענות מצד הבכירים היא שירי תירשת - שירותי תוכנה שמאפשרים למערכות לתקשר טוב יותר אחת עם השנייה - 80% אמרו שישקיעו בשירותים כאלה. האם עולם הארגונים הגדולים, זה שמכונה בענף טכנולוגיות המידע בשם שוק האנטרפרייז - יכול לעמוד מנגד מול השטפון הגדול של עולם הווב 2.0? חמשת מומחי TheMarker שאירגן

לקראת כנס ווב 2.0 של סלרן, שייקיים ב-16 במאי, סבורים שלא.

לא הכל מתאים לארגונים

"ווב הארגונים עדיין לא נמצא בשלב יישום אפליקציות ווב 2.0 קלאסיות", מסביר אורי ויינהר, יו"ר כנס ווב 2.0. "אבל לא כל מה שמתאים לעולם הווב הפתוח מתאים גם לארגונים. יש הבנה בארגונים לכך שהם נמצאים בפתח של תקופה, לרוב הם מפגרים בפאה אחת אחרי העולם הפתוח. יש להם צורך לוודא שהם מכניסים את הרגל למים מספיק נעימים".

גם ד"ר אריאל פרנק מאוניברסיטת בר אילן סבור שהארגונים עדיין חוששים. "כתב רות מפחדים מהסיכונים שהטכנולוגיות מציעות - מהיעדר היכולת לשלוט ולבקור. הם לא יודעים איך לאכול את זה. אנתוני שומעים על תאגידים שמאפשרים להשתמש בבלוגים, אבל אז אומרים לעובדים 'לשמור על רוח המוסד'. מה שכן נכנס לארגונים הן הטכנולוגיות להפצה ולסינדיקציות של תכנים".

רנית זקצר, מנהלת טכנולוגיה ראשית במטריקס, סבורה שאימוץ טכנולוגיות ווב 2.0 תלוי בסוג הארגון. "ארגוני מדיה מאמצים את טכנולוגיות ווב 2.0 בעוד שארגונים פיננסיים הם שמרניים יותר. ווב 2.0 קיים ברמה כזו או אחרת בארגונים, השאלה היא באיזו מידה של רצינות. יש ארגונים שבורקים את הטכנולוגיות כדי ללמוד אותן, באחרים הן כבר מצויות בלב הארגון".

אחת השאלות שארגונים שואלים את עצמם בכל הקשר לאימוץ טכנולוגיות ווב 2.0 היא "מה יוצא לי מזה?" - והאמת היא שזו שאלה לגיטימית. מרוע ארגון שאינו בעל אופי דמוקרטי, שצריך לקבל החלטות תוך שמירה על הייחוס מסודרת, צריך לאמץ טכנולוגיות שנוגדות את אופיו?

אלון כרמל, יזם אינטרנט, סבור שלא ארגונים כדאי מאוד להיכנס לווב 2.0. "ישנן חברות שמפתחות מוצרים במשך שנתים ולא טרחו לשמוע מה יש למשתמשים לומר. חברות חיות בקונכייה. הן מפתחות ומעצבות מוצרים, אבל מי ששופט אותם בסופו של דבר אלה האנשים שישמשו בהם".

ג'וני סאקס, שותף מנהל בקרן ההון סיכון ג'נטס פרטרס, סבור שהרשת היא פלטפורמה נפלאה, ושהארגונים צריכים לדעת איך לנצל את הצדדים החיוביים שלה. סאקס: "לצרכים של חוכמה קיבור צית - כלומר שיתוף ידע בין משתמשים בארגון - מכיון שיש מידע רב בתוך הארגון שאינו מנוצל - וגם לצרכי שיווק ומכירות".

נוכח תדמיתית

ויינהר סבור שטכנולוגיות ווב 2.0 יכולות לקצר את זמן ההגעה לשוק של מוצרים. "זה מחבר אותן לקבוצות מיקוד, משפר את אופן כלי הניהול, ואפשר לומר גם, בצורה פתוחה, שכיום נכון תדמיתית להחבר לווב 2.0".

פרינק אומר שכשארגונים פונים למשתמשים, אלה הופכים לסוכנים שלהם: "הרעיון הוא לקבל משוב ממספר רב של משתמשים". האתגר באימוץ טכנולוגיות ווב 2.0 בארגונים הוא החשש מאובדן שליטה ומדליפת מידע קריטי. כרמל: "חברות מתחילות לראות של עובדים יש בלוגים, אבל ווב 2.0 לא מתאים לכל דבר. יש דברים שאפילו שר לחשוף יש כאלה שלא רעיונות רבים מגיעים מהעובדים וגם מבחינה פנימי-ארגונית ניתן לשלוט במידע. מה שכן, צריך לסמוך על העובדים. בריוק כפי שארגון נתון לעובר להיכנס למשרד - כך הוא צריך לתת לו ביטחון שהוא יכול לכתוב ולערוך בוויקיס". סאקס: "העולם השתנה, ומנהל

שלא יבין זאת - הארגון שלו יסאר מאחור. חזרתי מחו"ל ועל אחד הבי ניינים ראיתי את הציטוט: 'אנחנו צריכים להשתנות כדי להישאר כפי שאנחנו'. כל ארגון חייב לקבל את הפתיחות ואת חלוקת המידע, על אף שישנן בעיות אבטחה, אבל זה לא שונה מהעולם העסקי - פשוט צריך להבין אילו ביקורות יש לשים בכדי שזה לא יצא משליטה".

המהפכה בחשיבה

ויינהר אומר שכניסה של טכנולוגיות מידע גורמת בתחילה להשתנות: "גם כשנכנסו דפדפנים בארגונים היה חשש. גם שנכנס המייל. בהתחלה היתה תיבת אימייל אחת לכל הארגון. בסופו של דבר הדברים מתייצבים בנוגע לשימוש בטכנולוגיות החדשות. אני מאמין שארגונים ידעו לעשות שימוש נכון בוב 2.0. בעיות האבטחה והשליטה במידע ייפתרו. לא צריך בלוג בשביל ללכת ולשלוח סודות החוצה - אפשר לעשות זאת גם במייל".

זקצר מספקת אנקדוטה לסיום: "בסקר שערך האיחוד האירופי ב-97, בנוגע לדברים שגורמים לארגונים להיכנס לרשת, מצאו שבסופו של דבר הגורם שנמצא במתאם להידר ארגונים לאינטרנט היה התישבוה לשאלה האם למנכ"ל היה ילד בגיל העשרה.

"זה מה שהולך לקרות עם ווב 2.0. השאלה היא האם המנכ"ל יבין איך העולם נראה מנקודת מבט חדשה, כל עניין ווב 2.0 הוא לא סוגייה טכנולוגית - זו אברי לוציה טכנולוגית. לארגונים לא תהיה ברירה - הם יכנסו לעולם הזה, אבל השינוי הוא לא טכנולוגי. יש צורך להבין שפתיחות מספקת הודמנות עסקית. זו מהפיכה בחשיבה הארגונית, הניהולית, העסקית והשיווקית. ומי שיקדים להפנים אותה יוכל לעשות יותר עסקים על בסיס ווב 2.0".

פרנק: "בחברות מפחדים מהסיכונים שהטכנולוגיות מציעות - מהיעדר היכולת לשלוט ולבקור. הם לא יודעים איך לאכול את זה"

סאקס: "העולם השתנה, ומנהל שלא יבין זאת - הארגון שלו יישאר מאחור. כל ארגון חייב לקבל את הפתיחות ואת חלוקת המידע"

כמה מהארגונים יאמצו כל טכנולוגיה?

21%	33%	32%	37%	80%
מאשאפס (Mash Ups)	וויקיס (Wikis)	בלוגים	רשתות חברתיות	שירותי רשת

מקור: מקינזי